

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

12 december 2023

Kenmerk

Z/23/062983 / D/23/125156

Portefeuillehouder

Arjan Noorthoek

Portefeuille

Ruimtelijke Ordening

Opsteller

Lacroix, Alex

Onderwerp

Wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld

Kennisnemen van

1. De ter inzage legging van het ontwerp Wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld

2. Het participatieproces rond dit wijzigingsplan

Inleiding

Via deze raadsinformatiebrieven informeren wij u over de ter inzage legging van het ontwerp wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld. Het ontwerp ligt ter inzage van 15 december 2023 tot en met 25 januari 2024.

Dit wijzigingsplan maakt de realisatie mogelijk van het Woerdense deel van het project NNN Bodegraven Noord. Het project NNN Bodegraven Noord voorziet in de realisatie van een natuurverbinding tussen de Nieuwkoopse Plassen en de Reeuwijkse Plassen. Deze natuurverbinding vormt onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). In deze raadsinformatiebrieven wordt de noodzaak van het wijzigingsplan nader toegelicht en het participatieproces beschreven rond het project NNN Bodegraven Noord.

In de gemeente Woerden lopen meerdere projecten in het kader van het versterken van het NNN: De Meije graslanden (nabij de Meije), Bijleveld (nabij de Breudijk in Harmelen) en Kamerik - Teylingens (nabij de Lange Meentweg). Het ontwerp bestemmingsplan "Natuurherstel Kamerik-Teylingens" is tegelijk met het ontwerp "Wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld" ter inzage gelegd. Het ontwerp "Wijzigingsplan Natuurinrichting Bijleveld" volgt een week later en ligt vanaf 22 december 2023 gedurende 6 weken ter inzage. Het versterken van NNN is een van de opgaven die de provincie Utrecht heeft. In het geval van het "Wijzigingsplan Natuurontwikkeling Bijleveld" betreft het tevens een opgave van de provincie Utrecht om extra natuur te realiseren ter compensatie van eerdere aanpassingen aan het tracé N226 Hertekop - Arnhemseweg. De provincie heeft naar aanleiding van de participatie het inrichtingsplan voor Bijleveld aangepast. Het bos in het inrichtingsplan is vervangen door o.a. laag struikgewas, conform de wens van omwonenden en agrariërs.

Kernboodschap

1 Ter inzage legging en noodzaak wijzigingsplan

1.1 Het ontwerp Wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld ligt ter inzage van 15 december 2023 tot en

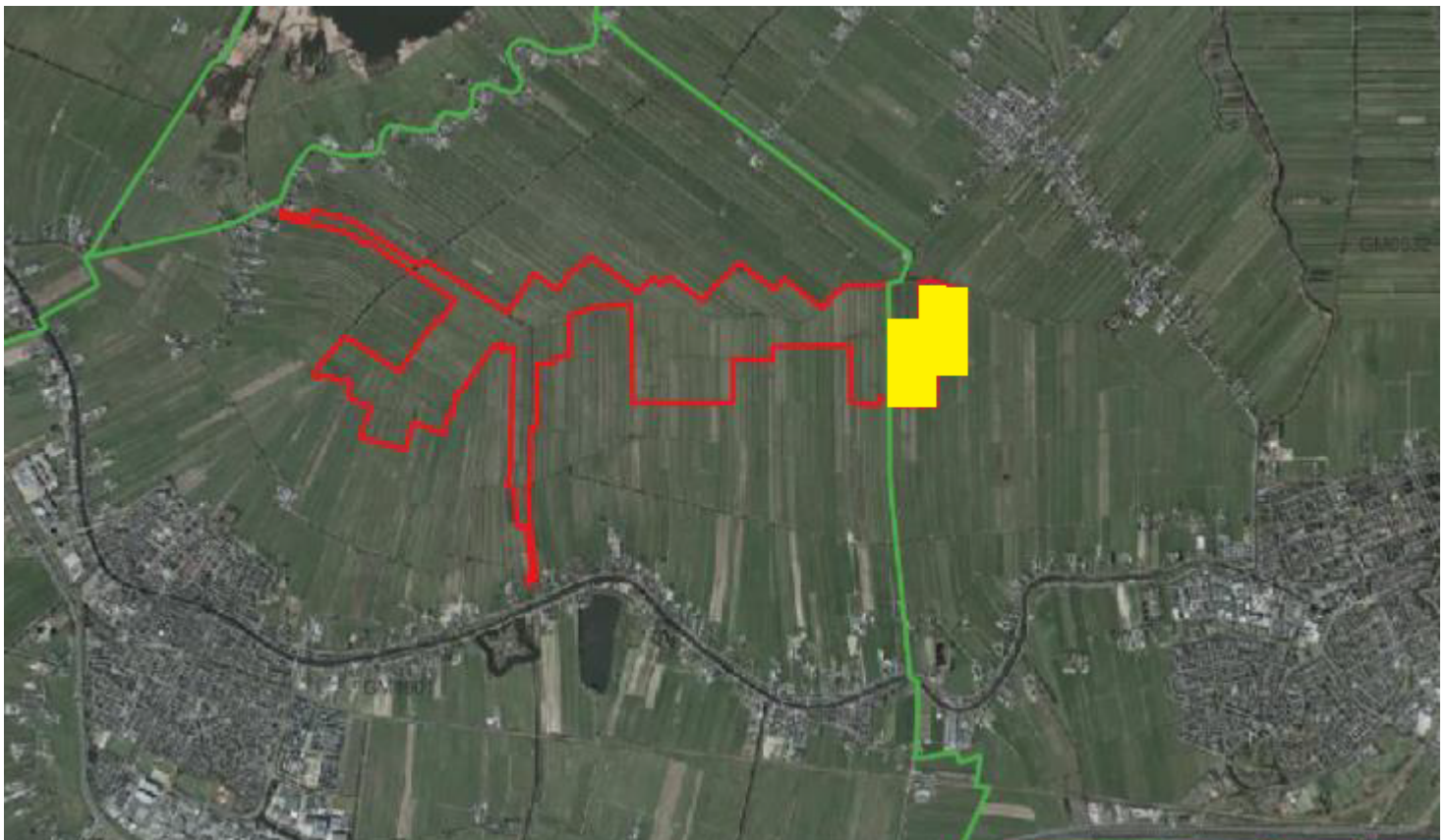
met 25 januari 2024.

De gemeente Woerden heeft een verzoek ontvangen om een wijzigingsplan in procedure te brengen. Het wijzigingsplan heeft betrekking op het deel van het project NNN Bodegraven - Noord dat is gelegen binnen Woerden. In het nu geldende bestemmingsplan Landelijk gebied Woerden, Kamerik, Zegveld (2008) hebben de betreffende gronden de bestemming Agrarisch - Landschappelijke en natuurlijke waarden. Deze bestemming dient te worden gewijzigd naar Natuur. Het ontwerp wijzigingsplan is beoordeeld en de conclusie is dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening en dat het participatieproces zorgvuldig is doorlopen.

1.2 Belang Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Realisatie van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een belangrijk instrument om de vereiste gunstige staat van instandhouding te bereiken voor de in de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn beschermde plantensoorten, diersoorten en habitattypen. Hierover zijn in 2011 afspraken gemaakt om de kwaliteit van de natuur te verbeteren door natuurgebieden groter te maken en beter met elkaar te verbinden. Deze afspraken zijn opgenomen in het Akkoord van Utrecht, dat o.a. door de provincie terrein beherende organisaties en agrarische vertegenwoordigers (LTO-Noord en de Agrarische Natuurverenigingen in Utrecht van Veelzijdig Boerenland) ondertekend is. Voor het deel gelegen binnen de gemeente Woerden heeft de provincie Utrecht al eerder (in 1996) ambities en beheertypen opgesteld.

Het NNN project Bodegraven Noord is ook van belang gelet op het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) waar provincies momenteel invulling aan geven. In het NPLG wordt in beeld gebracht wat de additionele opgave is in relatie tot de lopende trajecten zoals NNN. Zonder realisatie van het project NNN Bodegraven Noord gaat de natuur in het N2000 gebied van de Nieuwkoopse plassen harder achteruit en zal er een grotere opgave ontstaan in het omliggende gebied. De realisatieopgave van het project bedraagt ongeveer 290 ha weidenlandschap met natuurdoeltypen nat schraalland, vochtig hooiland, kruiden- en faunarijk grasland en vochtig weidevogel grasland (Rood gemarkeerd). Binnen de gemeentegrenzen van de gemeente Woerden gaat het om 23 hectare en worden de betreffende gronden ingericht als vochtig weidevogel grasland (geel ingetekend).

1.3 Rol gemeente

De gemeente Woerden is betrokken bij de uitvoering van NNN projecten vanwege haar bevoegdheid om bestemmingen te wijzigen. Het wijzigen van de bestemming naar natuur is een voorwaarde bij het realiseren van NNN. Bovendien moet de gemeente bij het wijzigen van de bestemming vanuit provinciaal beleid regels stellen voor de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de zogenoemde 'wezenlijke kenmerken en waarden' van het NNN. Mocht de gemeente dat niet doen, dan heeft de provincie diverse juridische instrumenten om al dan niet met medewerking van de gemeente de gronden een natuurbestemming te geven. De gemeente kan dus niet bepalen waar NNN wordt gerealiseerd maar wel invloed uitoefenen hoe dit gebeurt en daarbij opkomen voor haar belangen en die van haar burgers en

ondernemers.

1.4 Bevoegdheid college

Het geldende bestemmingsplan voor het gebied ten noorden van Rietveld is het bestemmingsplan Landelijk gebied Woerden, Kamerik, Zegveld (vastgesteld in 2008). Dit bestemmingsplan geeft het college de bevoegdheid om de bestemming van de gronden om te zetten naar de bestemming Natuur. Aan de gestelde voorwaarde wordt voldaan. Het college heeft dan ook besloten om het ontwerp wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld ter inzage te leggen.

2. Participatie rond dit wijzigingsplan en het project NNN Bodegraven Noord

2.1 Uitvoering door Zuid Holland.

Het wijzigingsplan is ingediend door het programmabureau Gouwe Wiericke (provincie Zuid Holland). Dit vanwege de situering. Een klein deel van het project NNN Bodegraven -Noord is gesitueerd in de gemeente Woerden. In overleg met de provincie Utrecht heeft de provincie Zuid- Holland de uitvoering van dit deel van het natuurontwikkelingsproject ondergebracht bij het programmabureau Gouwe Wiericke.

2.2 Betrokkenheid Gemeente Woerden bij het project NNN Bodegraven Noord.

Het programmabureau is opgericht in 2016 waarbij betrokken partijen een gebiedsovereenkomst hebben getekend over de ontwikkeling de Veenweiden Gouwe Wiericke. Vervolgens zijn de voorbereidingen gestart van het project NNN Bodegraven Noord. De gemeente Woerden is hier niet bij betrokken geweest. Mede omdat de opgave op Woerdens grondgebied van beperkte omvang is. De gronden worden al langere tijd door Natuurmonumenten beheerd en verpacht aan omliggende agrariërs. Dit verandert niet.

2.3 Betrokkenheid Agrariërs bij opstellen inrichtingsplan NNN Bodegraven Noord

In 2016 is het schetsontwerp NNN Bodegraven-Noord opgesteld. Naar aanleiding van dit ontwerp is vanuit LTO en De Parmey (een vereniging voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer) een advies voor verdere invulling opgesteld. Dit is in 2018 door de stuurgroep vastgesteld en geldt als uitgangspunt voor de uitwerking richting het voorontwerp (VO) en het definitief ontwerp (DO). Bij de uitwerking zijn, naast het Programmabureau, meerdere partijen betrokken: Natuurmonumenten (grondeigenaar), gemeente Bodegraven - Reeuwijk, Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden (HDSR) en drie agrariërs namens De Parmey en LTO. Deze partijen komen samen in een kleine commissie waarin zij de ontwikkeling in de planvorming toetsen aan het vastgestelde advies uit 2018. Daarnaast is er een technische werkgroep voor het uitwerken van de technisch-inhoudelijke zaken. Een groot deel van bovengenoemde partijen hebben zitting in de technische werkgroep.

Voor de (technische) uitwerking van het VO en DO zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. In de periode waarin het VO en het DO zijn opgesteld zijn gesprekken gevoerd met de betrokken pachters. Voor omwonenden en geïnteresseerden in de omgeving van het plangebied zijn in 2022 en 2023 informatieavonden georganiseerd waarin respectievelijk het VO en het DO zijn gepresenteerd. Tijdens deze bijeenkomsten is ruimte geboden tot het stellen van vragen. Daarnaast zijn er diverse nieuwsbrieven uitgegeven.

2.4 Tegemoetkomingsregeling voor agrariërs

Met de betrokkenen in het gebied zijn door de stuurgroep Veenweiden Gouwe Wiericke afspraken gemaakt over de invulling van deze tegemoetkomingsregeling. De hierbij horende uitkomsten zijn beschikbaar gesteld aan een onafhankelijke adviescommissie die deze regeling heeft getoetst. Deze adviescommissie bestaat uit een voorzitter, een agrarisch deskundige en een natuur deskundige. Het oordeel van de commissie is dat er geen onevenredige nadelige effecten zijn op de bedrijfsvoering van de omliggende agrarische bedrijven en agrarische percelen. De werkwijze om tot functieverandering te komen is op correcte wijze, met hoor en wederhoor, doorlopen.

2.5 Definitief ontwerp inrichtingsplan NNN Bodegraven Noord gewijzigd vastgesteld op 6 november 2023

Een aantal agrariërs hebben hun zorg geuit dat na uitvoering van het project sprake is van stikstofgevoelige natuur. Bedoelt wordt de realisatie van nat schraalland in het gebied. De kritische depositiewaarde (KDW) voor nat schraalland is recentelijk aangescherpt. Agrariërs willen zekerheid dat zij niet in hun bedrijfsvoering worden belemmerd. Dit is nader uitgezocht en reden dat de vaststelling van het DO werd uitgesteld van 20 september naar 6 november 2023.

Vanwege de geuite zorgen heeft de Stuurgroep op 6 november 2023 een voorwaarde aan de vaststelling van het definitief ontwerp (DO) gesteld. Deze voorwaarde houdt in dat 7 ha Nat schraalland gesitueerd in de nabijheid van een agrarisch bedrijf aangepast wordt naar Vochtig Hooiland. Vochtig Hooiland is een stuk minder stikstofgevoelig dan nat Schraalland.

Op dit moment gaat er geen externe werking uit van de natuurdoeltypen binnen NNN en wordt dat in de toekomst ook niet voorzien. Met deze maatregel is de minimale afstand tussen een agrarisch bedrijf in het gebied en gronden met Nat Schraalland vergroot. De provincie Zuid Holland is akkoord met deze aanpassing als extra tegemoetkoming aan de betreffende agrariërs. Dit betreft gronden binnen de gemeente Bodegraven- Reeuwijk. De gronden van het wijzigingsplan worden ingericht als vochtig weidevogelgrasland. Daarbij is geen sprake van graslanden dat wordt geplagd voor de

realisatie van schraallanden. Dit wijzigingsplan leidt niet tot toetsing van de stikstofgevoeligheid voor het gebied.

2.6 Concept wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld voorgelegd aan LTO Noord

Tijdens het vooroverleg is het concept wijzigingsplan voorgelegd aan provincie Utrecht, HDSR en LTO Noord. LTO Noord heeft een schriftelijke reactie gegeven welke is verwerkt in het ontwerp wijzigingsplan. Naar aanleiding van de reactie heeft er ook een ambtelijk gesprek plaatsgevonden. Daarbij waren enkele agrariërs uit het gebied aanwezig. Zij hebben hun zorgen geuit over de toekomst van hun bedrijf en dat het inrichtingsplan niet het gewenste resultaat heeft. Met name wilden zij meer zekerheid dat de toevoer van schoon water voor de landbouw geborgd blijft, de inrichtingsmaatregelen voor het vernattingen structureel worden geborgd en dat er voldoende waterberging overblijft voor het landbouwgebied.

Door het wijzigingsplan neemt de onzekerheid onder agrariërs over hun toekomst niet af. Uit het gesprek met LTO Noord blijkt dat niet alle agrariërs het eens zijn met de uitvoeringsmaatregelen zoals opgenomen in het inrichtingsplan. Zij twijfelen aan de noodzaak van de maatregelen uit het inrichtingsplan.

Naar aanleiding van de reactie van LTO Noord is de motivatie van het wijzigingsplan aangevuld. De percelen op Woerdens grondgebied zijn al langere tijd in bezit van Natuurmonumenten. Voor deze percelen geldt dat de pacht zoveel mogelijk wordt voortgezet. De percelen worden ingericht als Vochtig Weidevogelgrasland en blijven interessant voor agrariërs vanwege de relatief hoge opbrengsten (gras/hooi) en de mogelijkheid tot beweiding. In de toelichting van het ontwerp wijzigingsplan wordt nader ingegaan op het niet afwentelen van overtollig (stedelijk) water en is een verwijzing naar de watervergunning opgenomen.

Financiën

Niet van toepassing. Leges voor het in behandeling nemen van het wijzigingsplan worden geheven overeenkomstig de legestabel. Er is geen sprake van een aangewezen bouwplan, geen kostenverhaal.

Vervolg

1 Ontwerp wijzigingsplan NNN Bodegraven Noord polder Rietveld ter inzage

De bekendmaking van de beoogde ter inzage legging is gepland op 14 december 2023. Het ontwerp wijzigingsplan ligt vervolgens ter inzage van 15 december 2023 tot en met 25 januari 2024

Gedurende de periode van de ter inzage legging kan iedereen een zienswijze op het plan indienen. Daarna volgt beantwoording van de zienswijzen (indien ontvangen), waarna het ontwerp wijzigingsplan ter vaststelling aan het college van burgemeester en wethouders wordt voorgelegd. Bekendmaking van het ontwerp wijzigingsplan vindt plaats op de gebruikelijke wijze. Eigenaren van aangrenzende percelen worden apart via een brief geïnformeerd over de ter inzage legging. Het wijzigingsplan betreft een analoog plan. Het plan is wel raadpleegbaar op ruimtelijke plannen.

2 Vaststellen wijzigingsplan door college

De bevoegdheid van het al dan niet vaststellen van het wijzigingsplan ligt bij het college. Het college zal op basis van de beschikbare informatie en de ontvangen zienswijzen een afweging maken en naar verwachting in februari 2024 een besluit nemen over het wijzigingsplan. Zienswijzen kunnen door een ieder worden ingediend gedurende de ter inzage legging van het ontwerp wijzigingsplan.

3. Inrichting van het gebied. Met name waterhuishouding

Voor het verbeteren van de waterkwaliteit is het loskoppelen van het watersysteem van de agrarische sloten essentieel. Tevens moet een natuurpeil worden ingesteld om de natuurdoelen te halen. Naast het wijzigingsplan worden diverse vergunningen aangevraagd voor de uit te voeren werkzaamheden. Naar de samenstelling van de grond in het plangebied is veel onderzoek gedaan. Op basis van dat onderzoek is een gedegen plan opgesteld voor de opbouw van de peilscheiding, inclusief overhoogtes. Uit de onderbouwing van het DO en het wijzigingsplan blijkt dat het aanpassen van het watersysteem zorgt voor bergingscapaciteit voor piekbuien en verbetering van de waterkwaliteit. Het water kan en zal in het NNN-gebied worden vastgehouden tot het water uit de agrarische polder in voldoende mate is afgevoerd. Daarna pas gaat het water uit het natuurgebied worden afgevoerd. Het water dat in de agrarische polder staat, kan veel sneller dan in de huidige situatie worden afgevoerd omdat de bemalingscapaciteit hetzelfde blijft, terwijl de hoeveelheid af te voeren water significant afneemt. De peilscheiding als in het DO opgenomen voldoet volgens de uitgevoerde berekeningen voor tenminste 30 jaar aan de gestelde hoogte. Het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden (HDSR) zal in de Watervergunning ook de handhaving van de vergunning, inclusief hoogte peilscheiding, opnemen. Natuurmonumenten is als beheerder verantwoordelijk voor het incidenteel onderhoud van de peilscheidingen. Provincie Zuid-Holland is aan zet indien zich structurele problemen voordoen.

Bijlagen
Geen
